

INGEZONDEN.

EEN WIJZIGING VAN HET REKVERBAND BIJ BEENBREUKEN.

In No. 12, II, stond onder „Oorspronkelijke bijdragen” een stukje van mijn hand: „Een kleine wijziging van het gebruikelijke rekverband bij beenbreuken”. Prof. LAMÉRIS is zoo vriendelijk mij erop te wijzen, dat reeds voor ettelijke tientallen van jaren VOLKMANN dit uitgevonden heeft, en dat het in vele leerboeken van verbandleer (o.a. VAN EDEN) beschreven en afgebeeld is als VOLKMANN's speldenrekverband, zij het dan ook, in eenigszins anderen vorm dan ik beschreef en toepaste. Hij voegt eraan toe, dat hij het sinds vijfentwintig jaar, in de oorlogsjaren zelfs uitsluitend, toepast, en dat het alle goede eigenschappen bezit, die ik ervan vermeld. In zooverre kan mijn bijdrage misschien nut afwerpen, dat zij de aandacht getrokken heeft van collega's, bij wie deze oude, doch goede methode, evenals bij mij in het onderbewustzijn is geraakt.

Uithoorn, 4 October 1925.

F. GEELLEN.

KLIMATOLOGIE VOOR HET PUBLIEK.

Bij de opening van den nieuwen aanbouw van „Hoog-Laren” heeft de feestredenaar volgens het zeer uitvoerige verslag van den *Nieuwe Rotterdamsche Courant* gesproken van „de heerlijke, prikkelende, rijke(?) 1) lucht van dit deel van het „Gooi, die 2) wij niet anders konden verklaren, dan door de nabijheid van de zee, „die ons de volle, ozonrijke (!) lucht toevoert, nadat zij over de droge zuivere heide, „welke ons van alle zijden omgeeft”, gestreken heeft, en haar vochtdeelen verloren”.

Wie voor geneeskundige klimatologie belangstelling heeft, voelt door de aangehaalde woorden die belangstelling hevig geprikkeld worden en zou gaarne de nog onbekende gegevens kennen, waarop deze uitlatingen steunen. Tot nogtoe is over de Zuiderzee medisch-klimatologisch niets bekend gemaakt. Slechts kan men, per analogiam, vermoeden, dat het klimaat der Zuiderzeekusten tamelijk indifferent zal zijn.

Heerschen in dit gedeelte van het Gooi voornamelijk noordelijke, uit zee komende winden? De gegevens der meest nabij gelegen meteorologische stations doen dit niet vermoeden. En als het wel zoo is, is een dergelijke overheerschende windrichting een voordeel voor een sanatorium?

Uit welke gegevens blijkt, dat de Zuiderzeewinden, strijkende over enkele kilometers heide, belangrijke hoeveelheden vocht verliezen?

Tot nogtoe is niet bekend, dat de lucht van dit deel van het land bijzonder rijk aan ozon is. Waaruit is dit gebleken? En welke belangrijke beteekenis is aan het ozon voor den lijder aan tuberculose toe te schrijven?

Over temperatuur- en vochtigheidsbepalingen wordt later gezegd, dat deze aantoonde, dat men met gerustheid het gebouw kon uitbreiden. Deze uiting vraagt om nadere toelichting. Wat is er voor bijzonders op dit gebied gevonden?

Het is zeer toe te juichen, dat men eindelijk een gelegenheid heeft geschapen voor sanatorium-behandeling, ook voor volwassenen, met chirurgische tuberculose. Het „strand” van een Amsterdamsche singelgracht heeft ons nooit een gelukkige plaats ter verpleging van deze lijders geschapen. Een sanatorium voor chirurgische tuberculose voor volwassenen is een zaak, waarvoor ik reeds vóór 20 jaar met klem heb gepleit. Dat men daarvoor een plaats heeft gekozen, waarvan nog niet algemeen bekend is, dat zij bijzondere klimaat-voordeelen voor deze soort van patiënten bezit, geeft aan deze daad een bijzondere belangrijkheid en wie voor de klimaat-behandeling der chirurgische tuberculose belangstelling heeft, zal zich

1) Het tusschen () geplaatste is van schrijver dezes.

2) Bedoeld is waarschijnlijk: wier heilzame werking wij niet anders enz..

verheugen, dat hier zoo ruime geldmiddelen voor een proefneming beschikbaar zijn gesteld. Of de uitkomsten, daarmede te bereiken, gelijkwaardig zullen zijn, aan die, welke worden bereikt aan zee en in het hooggebergte, waar een ervaring van vele jaren reeds een oordeel heeft mogelijk gemaakt, valt af te wachten. Dat het hier gekozen klimaat een zeeklimaat in geneeskundigen zin zou zijn, is moeilijk vol te houden, tenzij argumenten worden aangevoerd, die thans nog niet zijn openbaar gemaakt.

Wetenschappelijke vraagstukken in het publiek te bespreken, kan nuttig zijn, doch men hoede zich er voor, dan meeningen te verkondigen, die den toets der wetenschappelijke kritiek nog niet hebben doorstaan.

's-Gravenhage, 4 October 1925.

C. M. MOL.

„CREEPING DISEASE”.

Naar aanleiding van de casuïstische mededeeling van LEVY uit Apeldoorn over een geval van „Creeping Disease” 1) zij het mij vergund het volgende op te merken.

„Creeping Disease” wordt in Indië niet zoo heel zelden gezien. Uit mijn Atjeh-tijd herinner ik mij o.a., dat zij vrijveel voorkwam bij fuseliers, die in de rhimboe gepatrouilleerd hadden. Zij was dan bij voorkeur gelocaliseerd op den voetrug. Heftig jeuken van de aangetaste plaats bracht hen bij de dokter. De behandeling, die ik ten slotte, na allerlei geneesmiddelen geprobeerd te hebben, toepaste, bestond uit: Slijten van dat gedeelte van den gang, waar het proces voortkroop en flink inwrijven met 10 pCt. jodiumtinctuur. Na 2 of 3 dagen, wanneer de prikkeling verdwenen was, was de zaak dan in orde.

Na mijn terugkeer te Soerabaja sedert begin dit jaar, zag ik nog twee keer deze afwijking, nu bij kinderen; wederom op den voetrug. De bovenvermelde behandeling gaf ook hier binnen enkele dagen genezing.

Soerabaja, September 1925.

P. BROERTJES.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

KOBURG. — **De monisten en de voortplanting.** Op de algemeene vergadering van den Duitschen Monistenbond, die van 4 tot 9 September te Koburg is gehouden, is als meening der vergadering uitgesproken, dat alle bepalingen, „die de voortplanting aan dwangwetten onderwerpen”, moeten verdwijnen. De afdrijving moet dus straffeloos kunnen gebeuren, en zolang dat niet het geval is, moeten „Sexualberatungsstellen” worden opgericht, ongeveer zooals de ambulatoria ter voorkoming van geboorten te Hamburg. Van deze uitspraak is bericht gezonden aan den Duitschen Artsendag. De *Münch. med. Wochenschr.* van 25 September is van meening, dat dit bericht in slechte aarde zal vallen bij den Artsendag, want de Deutsche artsen zijn niet van plan gelijk uit de besluiten van den Artsendag blijkt, de afdrijvingsepidemie te hebben bevorderen, maar veeleer naar hun beste krachten tegengaan.

Hebben de monisten, die ook op het stuk van voortplanting blijkbaar monisten, dikwijls zelfs nihilisten zijn, wel eens bedacht, dat hun monisme geen voordeel kenmerk is in den strijd om het bestaan, en dat uit den aard der zaak de menschensoorten die zich wel voortplanten, de overhand moeten krijgen in de natuur? En vinden zij het niet jammer, van *hun* standpunt, dat na een paar geslachten de wereld vol zal zijn van de nakomelingen der polyisten van heden?

1) *Ned. Tijdschr. voor Geneesk.*, 25 Juli 1925.